

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De fidelitate Deo debita, & obedientia. Cap. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

maior & perfecta suffuso excacat. sic modica turbat.

10.

Tertio bona & fidelis sponsa, ita communicat omnia bona sua Sponso, vt nihil sibi referret, quod nollet à suo Sponso accipi, si Sponsus eam vellet re illà priuare. Ita tu ex ardenti Spôsi tui amore, nihil prorsus tibi referues, cuius iacturam pati nolles, si ita à te Deus exigeret, & te re aliquà vellet priuare. Et hoc ipsum docuit S. Birgittam Christus Dominus: *Perfecta*, inquit, est *charitas illa ad Deum, quando homo, nihil sibi de se relinquit, sed ad omnem virtutem ac perfectionem se diluit.* Similiter & S. Gregorius Papa ait; *Qui perfecte Deo placere desiderat sibi de se nihil relinquat.*

Extrauag. Rcu. c. 34.

1. 10. mor. cap. 4.

Quocirca quidquid à te Deus exigit, per suam voluntatis nuntios, & Vicarios suos (tuos nimirum Superiores) totum Deo, sine cunctatione, donare debes: presertim ea, quibus maximè delectaris: vt sunt, proprium iudicium, voluntas, libertas, commoditatum amor, electio locorum, personarum, occupationum, graduum. Vnde sequetur, vt in omnibus tuorum Superiorum (quos tibi Deus sui loco reliquit tanquàm internuncios & interpretes suae voluntatis) circa te, ac occupationes & res tuas omnes dispositionem sequaris, & iuxta praescriptum Regulæ 36. Summ. non magis quàm cadauer, aut senis baculus eligas loca, personas, occupationes, gradus: nec plus, quàm cadauer aut baculus, voluntariè refugas tui accusationes, aut rerum tuarum manifestationes, & contumelias, & contemptus, & alia te mortificantia, vel tibi displicentia, tibi in Regulis 9. 10. 11. 12. Summ. commendata. Atque hac ratione contentus eris, si non permittaris solitum Philosophiæ ac Theologiæ tempus abfoluere etiam ad studia minùs speciosa applicaberis: si non defendes theses Scholasticas: si ultra quàm vulgò soleant docere inbeberis: si ad Collegium minùs commodum & minùs numerosum mitteris, si cubiculo angusto & incommodo vteris, nec solus in eo manebis, sed cum eo, quem nolles, socio, & his similia, quæ amor proprius declinat vel fugit.

CAPVT SECVNDVM.

Alia duo Monita, de fidelitate & obedientia.

11.

Monitum quartum. Secunda conditio bonæ sponsæ, est fidelitas erga Sponsum, & erga res omnes Sponsi: quæ fidelitas, tria requirit:

Primo vt amorem quem ei promissit, ac thori iniunctam fidem perfectè erga solum Sponsum conferret. Hoc tu præstabis, si vota, quæ promissisti Deo, vel bona proposita, quæ ei obtulisti, perfectè seruabis. Nam, vt docet S. Thomas, *implere vota Deo facta, pertinet ad fidelitatem, quam homo debet Deo; & fractio voti est quedam infidelitatis species: vnde Salomon rationem assignat,*

2. 2. q. 88. a. 3.

Eccle. 5. 3.

quare sint vota reddenda, quia displicet Deo infidelis promissio.

12.

Secundo ad fidelitatem Sponsæ requiritur, vt diligenter conferret res omnes Sponsi sui, earumque curam habeat, ne destruantur vel pereant, & vt domesticis exactè obeant ea officia, quæ eis imposita sunt. Hoc & tu factis ostendes, si iniunctas tibi occupationes, iuxta præscriptum Regularum, à Sponso tuo tibi pro directione relictarum, obibis, & dabis operam, vt & alij omnia benè obeant, tuarum curæ & fidei commissi, & si non obtulerint, id vt manifestes iis, quibus vult manifestari Sponsus tuus, non habito vilo personarum, Sponso tuo inferiorum, respectu. Ita fiet, vt siue sis Magister in Scholis, siue Bidellus, siue Visitator orationis vel examinis, cuncta iuxta Dei voluntatem, per Superiorem declaratam, perficias, & alia te solo præstantia, benè exequaris, iuxta Regularum & rectæ rationis normam.

13.

Tertio, fidelitas hoc quoque exigit, vt sponsæ res sui sponsi displicet fideliter, non dissipando inaniter, nec donando, cui donari non debent. Hoc ita exqueris, si tempus, quod tibi Sponsus tuus cælestis dedit, vt ait S. Bernardus, *ad agendam poenitentiam, ad obtrivendam veniam, ad acquirendam gratiam, ad gloriam promerendam, non tantum sine otio, vetito in reg. 44. Summ.* (quia hoc fati non est) sed præterea iuxta sanctam illam phrasim Sancti Ignatii, *cum maiore Dei obsequio, laude & gloria expendes.* Ita autem illud expendes, si semper eris occupatus in rebus tuis in primis religioso statui, deinde gradui in Societate Iesu, denique præsentis, quod geris, officio conuenientibus: hoc est, ei vel necessarius omnino, vel magis vtilibus. Hinc sequetur, vt nunquam te occupes in lectione librorum obscenorum (vti sunt quidam antiqui Poetæ) & librorum anatomicorum, & his similia. Hinc sequetur, vt dum Philosophiæ vel Theologiæ dabis operam, non vaces diuturnæ lectioni, etiam honestorum Poëtarum vel Oratorum, aut operibus mechanicis (quantumuis pietatem redolere videantur) contra voluntatem tui Professoris vel Superioris. Et dum eris operarius, non leges profanas historias, & his similia, quæ solis Magistris humaniorum literarum permittuntur: ad comparandam honestam & necessariam (non vltra) eruditionem, pro benè instructâ iuuentute, nostræ virtuti & fidei commissâ in Scholis. Denique tunc fideliter expendes tempus, si tum veteres Sanctos, tum nostrum P. Franciscum Suarium, & P. Thomam Sanchez imitare, qui constanti perpetuoque tenore, quotidianas functiones ita definitis, distributisq; obibant diurnis spatiis atque nocturnis, ne alie occupationes obstrepere alis, aut alieno se tempori immiscerent. Quod & Sancto Fundatori nostro, etiam in vltimâ ætate, valdè cordi fuit, licet in multiplici negotiorum occurrentium varietate, &

S. de tripl. cult.

lecto.

16.

17. in dial. c. 19. 1. 1. 14.

Maff. l. 1. ca. 11.

gra-

14. *grauiſſimorum interuentu vicorum. Alioquin, vt deplorat Seneca, turpiſſima iactura eſt temporis, que per negligentiam venit. Et magna vita pars elabitur male agentibus; maxima, nihil agentibus (id eſt otio marceſcentibus) tota aliud agentibus. Hæc locum non habebunt in te, ſi literarum ſtudiis, eas vel docendo vel diſcendo, ſedulam nauaueris operam.*

15. *Monitum quintum. Tertia conditio bonæ ſpõſæ eſt, exequi non tantum voluntatem expreſſam, ſeu imperium ſui ſponſi, ſed eius quoque propenſioni ac nutui ſeſe ac ſua omnia accommodare, & ad amuſſim conformare. Et ita Chriſtus aſſumpturus S. Birgitam in ſponſam ſuam, docensque quo modo ſe præparare debeat ad hoc, inter alia dixit: Sponſa debet*

facere voluntatem ſponſi. Non tantum dum per ſe aliquid mandat, ſed etiam dum per ſuos miſtros vel literas aliquid iniungit ſponſæ. Declarans autem quomodo ſit faciendâ voluntas Dei à ſponſa, ita hoc explicat alio in loco Chriſtus Dominus: Tu ſponſa mea, oportet te ſe-

qui voluntatem meam; qui autem ſequitur voluntatem alterius, debet habere Triâ. Primo cum eo vnum conſenſum. Secundò ſimilia opera. Tertio recedere ab inimicis eius. Qui autem ſunt inimici? niſi ſuperbia & omnia peccata: ab his debes recedere, ſi cupis ſequi voluntatem meam. Hoc prætabis, ſi ſeruaueris

Regulas Sum. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. in quibus obediendi modus nobis præſcribitur. Obediendo autem Superioribus noſtris, ipſi Deo obedimus, vt docent Sancti à Chriſto edocti. Qui vos audit, me audit. Et cum S. P. N. Ignatius ſolâ obediendi velit nos diſtingui ab aliis Religioſis Ordinibus (eo ferè modo, quo homo per ſe rationale diſtinguitur ab aliis animantibus) ſummo ſtudio incumbendum tibi eſt, vt ita obedias in omnibus, nullâ re aliâ (niſi ſolo certo

peccato) exceptâ, nullâ Regulâ noſtrâ præſcribant. Quo autem magis tibi cordi eſt, obediencie ſimplicis & ſine diſcurſibus ſtudio, & executione rerum omnium, per Superiorum ordinationem, vel inclinationem commendatarum, benè impreſſas menti habeas, aliquot doctrinas diuinitus traditas chariſſimis Sponſis Chriſti: quæ, quia multis ignotæ ſunt, vt non tantum Sanctorum antiquorum commendatione, omnibus notæ, ſed etiam infirmioris ſexus authoritate, calitatis acceptâ, valor obediencie magis innotefcat, eas in medium afferam.

16. *Prima doctrina S. Catharinæ Senenſi tradita à Deo Patre, eſt eiufmodi: Religio eſt veluti nauicula ſecura, pro recipiendis animabus, qua currere volum ad perfectionem, vt ea cuiuſſimè perducatur ad portum æternæ ſalutis. Obedientia eſt clauis, quâ Chriſtus cælum aperuit: quam in manu ſui Vicarij reliquit. Huius nauicula patronus, eſt Spiritus ſanctus. Paſtores tenent gubernaculum nauicula. Iſta nauicula diues eſt, quia nõ expedit alicui ſubdito, cogitare de ſuis neceſſitatibus, neque ſpiritualibus, neque temporalibus; quia, ſi eſt verus*

obediens, bonè ſibi prouidetur à Spiritu ſancto patrono nauicula. In hac dulci nauicula reperimus amplâ diuitiâ ſanctarum Ordinationum edictarum à Fundatoribus. Et alibi: Verus obediens non obligatur mihi redere rationem de ſeſe ſolummodo Prælatus, cui ſubditus exitit. Vnde: Ad hoc, inquit B. Laur. Iuſt. Apoſtolica exhortatio imitat, dicens: Obedite Præpoſitiſtris, & ſubiecti eſtote illis: ipſi enim inuigilant, quaſi rationem reddaturi pro animabus veſtris. Optimum ſane conſilium ſuper aliorum humeros onera propria imponere, & alterum pro ſe ipſo apud Deum inſtituere debitorem. Omnes (ait Apoſtolus) ſtabimus ante tribunal

Chriſti, vt recipiat vnusquiſque, qua geſſit in corpore, ſiue bonum, ſiue malum. Ab hac prorsus diſcuſſione & diſtrictò examine verus liberatur obediens, qui cuncta ad arbitrium peragit imperantis, ſuumque, velle ac nolle in manu ſponte ſtatuit præceptoris &c. Iſtis procul dubio ſufficit ad ſalutem. Prælatis ſuis debitum obediencie honorem impendere, eorumque decreta ſeruare. En quippe obediencia, vt alibi idè Sanctus ſcripſit, Cæleſti aule ſalutare & patens oſtium, per quod electus quiſque ingreditur. Quocirca meritò S. Francisca Rom. ſolita laudare obediencia virtutem & ſui ſiliabus ſpiritualibus commendare, & ad promptè exequenda omnia imperata exhortari, dicebat: Obedientiam eſſe vnicam & compendioſam viam perueniendi ad vitam æternam & ad regna cælorum: proinde nulla erat res adeò diſſicilis, quin ipſa iuſſa eam exequeretur. Quam obediencia cæcam Deus miraculo in eâ honorauit. Cum enim itura ad templû S. Crucis extra mania Romane vrbis longè ſitum Confeſſarius eius ei præcepiſſet, vt eundo & redeundo oculos adeò demiffos haberet, ne vllam perſonam occurrentem videre poſſet in illâ viâ, cum eſſet prope hoſpitale S. Ioannis incidit in duas vaccas feroces, quas lano ad vrbeſſem pellebat, & que ſolent omnes obuios ferire, & penè maſſare, fugientibus omnibus aliis cû magnâ velocitate occurſum earum, Francisca memor præcepti Confeſſarij non ceceſſit, nec eleuauit oculos, ſed viâ reſtâ ſine metu perrexit, & vacca illa cû ad eam perueniſſent, mites factæ inſtar agnellorû, & nullâ ei illatâ moleſtiâ viam diuerſam ingreſſe ſunt, cum omnium videntium ſupore. Aliâ vice iuſſa à Confeſſario adducere propriis manibus filium Baptiſtam ad Regem Neapolis Wladylaum, tunc Roma exiſtenteſſe & familia Francisca iratum (ſiquidem eius cognatus Paulucius in carcerem erat coniectus tâquam aduerſarius Regi, & maritus Francisca in exilium miſſus) adduxit filium ſuum ad Comitem Petrum à Troia qui loco Regi gubernabat, volentem hunc filium ſecum loco vadii ducere Neapolim: & licet omnes mirarentur, quòd captiuitati expareret filium, illa obedire volens Confeſſario non reſtitit, ſed tradidit eum Comiti, ne quidem eum illi commendare volens, vti alij ſuauebant, ſed Beatiffima Virgini in templo S. Maria in Arâ celi dicto, in quo erat ille Comes cum ſuis Officialibus, eum cõmendauit. Sed equus in quo filium Francisca ſedere Comes iuſſerat, ducendû Neapolim, nullo modo progredi voluit, ſed retrocedebat. Idem fecere alij equi ad deducendum eum adducti. Quocirca admiratur Comes iuſſit filium Francisca reſtituit, & Deus oſtendit fructum ſimplicis obediencie.

17. *Secundâ doctrina S. Catharinæ Senenſi tradita à Deo Patre, eſt eiufmodi: Religio eſt veluti nauicula ſecura, pro recipiendis animabus, qua currere volum ad perfectionem, vt ea cuiuſſimè perducatur ad portum æternæ ſalutis. Obedientia eſt clauis, quâ Chriſtus cælum aperuit: quam in manu ſui Vicarij reliquit. Huius nauicula patronus, eſt Spiritus ſanctus. Paſtores tenent gubernaculum nauicula. Iſta nauicula diues eſt, quia nõ expedit alicui ſubdito, cogitare de ſuis neceſſitatibus, neque ſpiritualibus, neque temporalibus; quia, ſi eſt verus*

18. cap. 163. 1. de obed. cap. 12. Hebr. 13. 2. Cor. 5. 1. c. 20. vit. 1. c. 20. vit.

diencia. Qua ei ad coram erat, ut etiam dum esset in
 extasi ad minimam obedientiam vocem sui Confessarij
 faciebat quicquid inebatur; ad aliorum voces etsi di-
 ceret esse Confessarij, erat in illa saxi nil audiens. Ex
 hoc affectu obedientie; etiam marito exactissime obe-
 diebat: & hanc quoque obedientiam Deus evidētissimo
 miraculo comprobavit. In edibus mariti orabat Fran-
 cisca recitans Officium B. V. Mariae; interim vocata
 per famulos à marito; signans in libro locum ad quem
 pervenerat recitando Officium; iuxta quod vocabatur;
 postea rediit ad continuandum Officium: accidit, ut
 dum vnam Antiphonam legeret, quater fuerit voca-
 ta à marito; & semper non finita illa antiphona
 promptè obediit: sed cum vltima vice redisset ad re-
 citandam illam antiphonam, inuenit eam scriptam li-
 teris aureis: & in quodam raptu declaratum ei fuit à
 S. Paulo, Deum iussisse scribi ab Angelo literis aureis
 illam antiphonam; ad demonstrandum quam gra-
 tia ei fuerit illa prompta obedientia: & Vannoza
 eius cognata (que presens aderat actibus obedientie à
 Francisca facti) vidit postea illam Antiphonam au-
 reis literis scriptam; & hoc miraculum dixit alius. Si
 ergo obedientia sine vlla voti obligatione facta
 marito adeo grata fuit Domino; quanto
 magis erit ea quae exhibetur Superioribus Re-
 ligiosis; à religiosis hominibus voti religione
 obligatis, vel Episcopis ab eorum Sacerdotibus.
 Quid ergo mirum quod ad caelum facilem pa-
 ret aditum; & mortis fecunditatem adferat, iu-
 dicio etiam antiquorum Sanctorum: Ideo bene-
 eriam S. Theodorus Strucira ait: Obedientia mor-
 tis securitatem parit. Et obedientibus licet esse imper-
 reriis (ad mortem & tribunal Iudicis Christi),
 qui dilecto audientes se praebeat onemq; studium in
 obedientia ponunt. Hanc ob causam, merito S. Io-
 annes Climacus appellavit obedientiam, immedia-
 tam ad Deum excusationem; metus mortis contem-
 plationem, tutam navigationem, confectum dormendo
 iter. Et qui pie suam animam obediendo mortificaverit,
 securus prae omnibus rationem reddet. Et infra: Qui
 subiectus est, atque aliorum parer imperio, ipse aduer-
 sum seipsum sententiam fert. Nam si quidem propter
 Deum perfecte obediit, etsi non perfecte obtempera-
 videatur, omni iudicio se exiit. Et infra: Si quis con-
 sentiant suam mundissimam in Patris spirituali sub-
 iedione servavit, hic iam mortem et somnum; immo
 vero vi vitam, quod tunc intrepidus expectat, certissimè
 sciens, obitus tempore, sui ipsius non à se sed à Patre, ra-
 tionem esse requiritendam.

19. Secunda doctrina est, S. Birgittae à Christo Do-
 milino data: Quid times; etiamsi decies comederes in
 die propter obedientiam, non tibi imputabitur in pecca-
 tum. Nam Virginitas, meretur coronam; viduitas ap-
 propinquat Deo; sed obedientia omnes introducit ad
 gloriam: Et alibi: Obedientia est virtus, qua perficiuntur
 imperfecta; & omnes negligentia extinguuntur. Et
 alibi: Mariae laudabilis obedientia; sanctum Spiritum
 illi sibi attraxit, quod per eam omnium gratiarum do-
 nis repleta fuit. Nec mitum, Est enim obedientia;
 ut ait S. Augustinus, maxima virtus, & ut sic dicitur

fer. 13.
 grad. 4.
 19.
 1.6. Reu.
 cap. 11.
 1.6. Reu.
 cap. 11.
 ser. An-
 gel. c. 12.
 1.1. con.
 adu. c. 14.

etiam, omnium origo materque virtutum. Quod
 etiam asserit S. Gregorius Papa: Tertia doctrina tradita fuit à Deo B. Catharing
 Bononiensi Franciscanae vitae sanctitate, corporis
 ad hunc diem integritate, omnibus aspecta-
 bili, & aliis miraculis clara; & Missa ac Eccle-
 siastico Officio; ac in Martyrologium Roma-
 num inscriptione, celebri: Hec in libello Italico
 Deo iubente à se conscripto, ista de valore obe-
 dientiae scripta reliquit:
 Obedientia magis sine dubio est meritoria, quam
 vlla penitentia, quae possit fieri. Et alibi: Quis dubitare
 potest de sua salute; si finiat vitam in obedientia
 quae veram servam suo Domino (scilicet Chri-
 sto) pius similem facit; quam vlla alia virtus. Ita-
 que qui vult erigere bonum adificium; accipiat il-
 lam pro suo fundamento: & credat firmiter, seme-
 lins saluandum per illam; quam per vllam penitenti-
 am, ieiunium, & quamvis contemplationem. Non
 est vlla rationalis creatura adeo exigui intellectus, qua
 non debeat cognoscere, e veram Religiosam non posse
 pro Domino suo facere rem maiorem, eiq; magis gra-
 tam, quam dare se totam pro eo, relinquendo proprium
 arbitrium: quia manifestum est, creaturam, qua se sub-
 mittit aliis, pro amore sui Creatoris, rem facere maio-
 rem. & plus mereri, illa quae servit ei cum arbitrio pro-
 prio. Et si Abraham fuit iustificatus, quia obediit so-
 lum Deo, quanto magis iustificabitur illa creatura, qua
 pro amore Dei submittit se ad obediendum serva ipsius
 Dei.

Quarta doctrina est B. Mariae Magdalene de
 Pazzis. Ab hac in quodam captu caelesti, ab-
 stracta à sensibus; audita est talis commenda-
 tio obedientiae: Multo manus est in conspectu Dei
 paruum opus; factum à religioso cum obedientia &
 simplicitate, quam aliud multo magis heroicum & ap-
 parens factum etiam pro Deo; sed cum investigatione
 & discursibus humane prudentia. Eidem Deus inter
 quinque perenda ab eo, pro conseruatione ca-
 ius Ordinis, ne à primo Insti uto desciscat,
 secundo loco indicavit, petendum esse, ut sem-
 per obseruetur perfectè votum obedientiae.

B. Ioanna de Cruce, dicebat, campantulam; &
 quoduis signum obedientiae; esse Dei vocem,
 cui debemus obedire, si volumus Deo placere.
 Simili modo S. Francisca Romana res quas
 diuinitus seiebat se debere exequi; dum id petaret eius
 Confessarij, non exequatur sine Confessarij consen-
 su, utque in ea Deus probabat. Quocirca non nisi pro-
 bante Confessario illa exequatur; postquam ei per-
 suasisset hanc esse Diuinam voluntatem. Ita ostende-
 bat magnam estimationem; in qua debent esse Dei
 Ministri, qui ab eo dantur pro nostra directione spiri-
 tuali: Eidem S. Franciscae apparens S. Birgitta
 dixit, ut ad imitationem sui, nunquam discederet à obe-
 dientia: cum sit vera via operandi mirabilia; & addi-
 dit, ut si forte euocaretur ab obedientia dum cum ma-
 gna suauitate loquitur cum suo dilecto Domino, sine
 vlla mora relinquere illam conuersationem propter
 obedientiam.

1.1. mori
 cap. 10.
 20.
 9. Martij
 de armat.
 S. 1. p. 19.
 21.
 P. 48.
 22.
 23.
 24.
 4. d. vita
 cap. 8.
 25.
 4. p. vita
 cap. 14.
 26.
 1. c. 17.
 1. c. 17.
 S. Te-

S. Teresa, uti in eius vitâ scribit Didacus Pelusius, aiebat, non esse obedientem, est non esse Monialium: quia videbantur ei omnia alia, respectu Obedientia: tanquam accidentia respectu substantia. Præterea dicebat: Si omnes Angeli caelestes viderent, aliquid ei dicerent, & Superior vel Confessarius aliud, quamuis sciret eos Angelos esse bonos, non quod illi, sed quod Superior iuberet, faceret: quia hoc est securus, inquit: & qui id sequitur, decipi non potest.

Eadem Sancta Teresa, in libro Foundationū, scriptum reliquit hoc Obedientia: elogiū. Credo equidem, demonem, qui videat nullam esse viam, quæ hominem citius expeditur, ad summam perfectionem conducat, quam obedientiam; hinc tot fastidiosorum, displicentiarum, & difficultatum genera, ei in hac ipsa obuiere, idq. sub boni alicuius prætextu. Deinde pergit eadem Sancta id confirmare: Cur autem (meo quidem iudicio) obedientia citius hominem ad beatum hunc statum peruenire faciat; & cur optimum ipsa & maximum ad illud sit medium, est hoc; quod enim voluntatis nostræ Domini nullatenus simus, at eam purè sincere, omnem, quanta est, in Deum impendendam, quoad usque eam rationi subiiciamus, obedientia illam subicit: & hinc Obedientia compendiosissima & verissima est via ad perfectionem, quæ consistit in tam perfecta voluntatis nostræ cum Diuinâ conformitate, nihil re Deum velle intelligamus, quæ non & ipsi omni nostra voluntate velimus, & tam libenter amara & aspera, quam mollia & sapida suscipiamus: si Maiestatem Diuinam id velle nouerimus. Ideo mirum non est, hanc Sanctam desiderasse habere virtutem obedientia: plus quam aliud; ut scriptum reliquit in ratione visitandi Conuentus Monialium ipso initio. Eratio in loco, Dico, inquit, si quæ voto ad obedientiam obligata, in eâ deficit, non laborans modis omnibus, ut summâ quâ potest perfectione, votum hoc suum expleat, nec scire me, ad quid & quare in Monasterio viuat. Hoc saltem ipsi dico: quamdiu contra hanc peccabit, nunquam ipsam ad contemplationem peruenituram, immo ne quidem ad actiuam vitam, vitalem fore. Est hoc longe certissimum. Hinc etiam, si quis esset, qui ad obediendum non teneretur voto, & tamen ad contemplationem peruenire vult ac satagit, debet, si modo securè procedere velit, & non falli, suam ingenti cum resolutione voluntatem in Confessarij alicuius, qui contemplationis spiritum habeat, in manus resignare. Certum quippe est, fore, ut hac ratione, plus vno anno, quam aliis plurimum proficiat. Mirum autem videri non debet, S. Teresiam dixisse, nullâ viâ citius ad perfectionem conduci homines, quam obedientiâ, quia & magnorum aliorum Sanctorum, hoc de eâ fuit iudicium. Nam S. Pachomius Abbas vniuersos Monachos, promptos esse ad obedientiam commonebat, ut hoc compendio facillè apprehenderent celsa perfectionis fastigia. Itaque hic Sanctus non tantum compendiosam, id est, breuem, dixit esse viam, ad apprehendendam perfectionem, sed etiam facilem, & quidem non ad quaecumque perfectionem, sed ad celsa perfectionis fastigia. Ideo ex sensu SS. Patrum, volens

quidam Episcopus uti operâ S. Abraham Eremitæ (teste S. Ephræm Diacono) ad conuersionem Gentilium, ei reluctanti dixit: Ecce totum mundum, & qua in eo sunt reliquisti, & vitam crucifixam amplexatus es, attamen agnosce te obedientiâ, quæ cunctis virtutibus eminet, non habere. Hæc ille cum audiisset, cessit voluntati Episcopi, & dixit: Propter obedientiam, quocumque iusseris, pergam. Et S. Diadochus simili modo eam commendat: Obedientiam esse omnium virtutum introducentium principem, exploratum est: repudiatur enim arrogantiam, parit autem nobis humilitatem. Unde ianua atque aditus charitatis in Deum efficitur iis, qui libenter eam amplectuntur. Hanc cum Adam abiicisset, decidit in profundum tartarum: hanc cum amasset Dominus causa redemptionis, usque ad crucem Patri obediuit: idque cum nullâ ex parte infra illius amplitudinem esset, ut cum crimen humana inobedientia sua obedientiâ doluisset, eos, qui obedientes essent, ad beatam & immortalem vitam reduceret. Primum igitur huius virtutis habere curam oportet eos, qui studium certandi cum superbiâ diaboli suscipiunt. Hæc enim deinceps progressa, omnes vias virtutum nobis sine vilo errore demonstrabit. Quocirca mirum non est, scriptum esse à S. Gregorio & à S. P. N. Ignatio creditum, Obedientiam solam virtutem esse, quæ virtutes ceteras menti inserit, insertaq. custodit. Ostendit hoc Deus in S. Dositheo adolescente, qui, S. Dorotheo eius Magistro teste, visus est à quodam sancto Senæ, post mortem inter SS. Patres collocatus in celo, pro solâ duntaxat obedientia indiffusa obseruatione, & abnegatione propria voluntatis: nunquam enim vel semel propriam voluntatem expleuit. Ceterum in seculo delicatè nutritus fuit, & quinque tantum annos in Monasterio traduxit, & non iussus est aliquod exercitium spirituale faciens, nec biduana ieiunia peragens, vel ante consuetas vigiliis surgens, nec ad ipsas vigiliis, nisi post duos hymnos surgens.

Concludam hoc punctum præclarâ historiâ à pluribus descriptâ in Viris Patrum: Dixit quidam senex: Quia frater qui ad obedientiam Patris spiritualis animam dedit, maiorem mercedem habet, quam ille qui solus in eremo recesserit. Dicebat autem: quia narrauit aliquis Patrum, vidisse se quatuor Ordines in celo, quorum primus ordo erat hominum infirmorum & gratias agentium Deo: secundus ordo hospitalitatem sectantium, & instanter ministrantium eis: tertius ordo in solitudine conuersantium, & non videntium homines: quartus ordo eorum, qui ad obediendum spiritualibus Patribus se subiiciunt propter Deum. Verebatur autem ordo obedientium torque aureâ & coronâ, & maiorem quam alij gloriam habebat. Et ego dixi ei, qui mihi ostendebat omnia hæc: Quomodo iste ordo, qui paruus est, maiorem quam alij gloriam habet? Et ille respondens dixit mihi: Quia qui hospitalitatem sectantur, secundum propriam voluntatem id ipsum faciunt. Similiter & qui in eremo se relegant, arbitrio suo de seculo recesserunt. Hic autem ordo, qui se ad obediendum dedit, omnes voluntates suas abiiciens, ad Deum & ad

In eius vita c. 4.

cap. 41.

Greg. l. 35. mor. c. 10. 1g. ep. de obed. n. 2.

Ruff. l. 3. num. 141. L. 3. libel. 14. n. 19. Rofv. p. 620. n. 19.

iusionem Patris spiritualis: propterea & maiorem gloriam alii habet. Quapropter. ò fili, bona est obedientia, quæ propter Deum fit. Intendite ergo, filij, virtutis huius aliquod ex parte vestigium. Obedientia salus est omnium fidelium. Obedientia genitrix est omnium virtutum. Obedientia regni calorum inuentrix est. Obedientia celos aperiens, & homines de terra eleuans est. Obedientia cohabitatrix Angelorum est. Obedientia Sanctorum omnium cibus est. Ex hac enim ablactati sunt, & per hanc ad perfectionem venerunt.

Da igitur operam, vt in obediendo iuxta Regularum præscriptum, anima tua se perfecte morigeram Sponso suo caelesti exhibeat, dum tibi aliquid per suos Vicarios, & veluti Legatos faciendum vel fugiendum nuntiat.

CAPVT TERTIVM.

Continet sextum, septimum, & octauum Monita, de progressu in virtutibus curando, & in quo is situs sit.

28. **M**onitum sextum. Quoniam bonæ sponse tribus conditionibus supra commemoratis non contentæ, vehementer optant, magis ac magis indies, placere sponis suis; magis ac magis ab illis amari: nec hoc tantum, sed etiã ad maiorem sponforum commendationem & gloriam, à suis sponis magis ac magis ditari; ideo & tua anima, propter maiorem Dei gloriam, hæc ipsa à Sponso suo caelesti debet expetere, postquam se videt magis ei esse adstrictam sancto vinculo votorum, vel bonorum propositorum efficaci voluntate Deo oblatorum. Hæc autem omnino assequeris, si seruatis illis, quæ supra explicata sunt, seridè & constanter curabis, semper in viâ Diuini seruitij progressum facere, vt præscriptum est Regul. 22. Summarij. Quod sanè vehementer Deus desiderat. Nam, vt ait S. Gregorius Nyssenus, *Immutabilis Dei bonitas, animam, quam semel ad participationem vocauit, indies vocat, vt se ipsa maior fiat, & augeatur per eius, quod accepit bonum, maiorem acceptionem eamq; tanquam in scalarum ascensu, per virtutis ascensionem ad fastigium perducit. Propterea, quod cum semel sponsa dixit: Surge, propera, & veni, iterum dixit: Surge, & cum venisset, rursus dixit, Veni. Neque enim ei, qui verè surgit, vnquam deerit, semper surgere; neque ei, qui currit ad Dominum, vnquam consumetur amplum & latum campi spatium ad diuinum cursum conscendendum. Oportet enim semper surgere & excitari, & per cursum appropinquando, nunquam cessare. Quamobrem, quoties dicit: Surge & veni, toties ad id, quod est melius ascensionem, ea qua deinceps sequuntur, adiciuntur à verbo. Nam qui pulchrum ex pulchro iubet fieri, aperte suggerit illud Apostolicum, iubens eandem imaginem, à gloriâ transformari in gloriam: adeo vt semper videatur esse gloria, quod accipitur, & quod semper inuenitur: Et licet sit magnum &*

hom. 3. in
Cant.

excelsum, credatur esse minus eo quod speratur: sic ergo cum esset columba, quæ rectè gesserat, nihilominus eam rursus iubet fieri columbam, per transformationem in id, quod est melius.

Monitum septimum. Si quæras, in quo situs sit progressus iste continuus in viâ Diuini seruitij: & transformatio in id quod est melius?

Respondeo profectum in virtutibus, situm esse præcipuè in his quatuor rebus.

Primò. Si indies minus magis ac magis peccata & imperfectiones.

Secundò. Si coneris indies opera ordinaria, quæ facis, facere melius, hoc est, diligentius & feruentius, quàm die præterito.

Tertid. Si efficaci applicatione animi, contenderis indies magis ac magis refrænare passionem naturalem, & inclinationes malas, ita vt non tantum te ad peccatum vllum non pertrahant, sed ne quidem valdè perturbent, vel inquietum reddant, & ne ita rationem offuscet, vt illa voluntatem valdè inclinet ad peccatum.

Quartò. Si indies magis ac magis amaueris Christi crucem, hoc est, omnes illas res, quæ tuo amori proprio displicent, vt sunt, mala aliorum de te opinio, calumniæ, detractioes, & quæuis famæ tuæ personalis læsio, vel iactura, confusio tui & humilitatio coram aliis; contemptus tui verbis vel factis vel omissionibus rerum speciosarum à tuo amore proprio expetitarum, declaratus: tui non promotio ad loca, ad officia, & gradus speciosos: tui ab occupationibus honorificis degradatio: & his similia, vt sunt incommoditates cubiculi, lecti, victus, aëris, vestium, labores magni, plura simul officia obeunda iniuncta, & omnia paupertatis incommoda, ac morborum vel indispositionum sanitatis, molestiæ, vel nullo, vel non sufficienti remedio subleuata ab iis quibus hoc incumbit.

Qui in his quatuor rebus se exercuerit seridè, magnis passibus, & citò ad altissima perueniet, heroicarum virtutum fastigia: habebit enim inter alia bona, à se sublata impedimenta omnia, quæ impediunt, & retardant spirituales progressum. Quæ admodum grauiæ & rotunda corpora, inquit S. Greg. Nyssenus, si è cacumibus montium lapsa deorsum fuerint, etsi nullus postea impellat, ipsa tamen per se vehementiore impetu, si nihil impedimento sit, semper deferuntur, quousque ad planities descendunt: sic anima (cuius natura sursum fertur) terrenis absoluta cupiditatibus, ardentior indies fit velociusq; pertransit, ad sublimiora semper descendens. Nã cum nihil sibi sit impedimento, per se ipsam ad naturã boni fertur. Attrahit enim ad se natura ipsius Summi boni omnes, qui ad pulchritudinis eius radios sanis possunt oculis aspicere. Ita fit, vt caelestium desiderio, semper ad maiora, vt Apostolus ait, conseruat, ac semper ad altiora peruolet, iis, quæ peracta sunt, robustior facta. Virtutis enim actio nutrit laborem, viresq; auget. Quapropter magnus Moyses, cum semel per scalam, in qua Deus in-

lib. de vita
Mosis.

Gen. 18.

inni-